

Vážení adoptivní rodiče, vážení příznivci a přátelé Centra Narovinu,

zdravíme vás na začátku léta a přejeme krásné dovolené, prázdniny, cesty a těšíme se na letní setkání, třeba v rámci festivalu Afrika v Safari Parku Dvůr Králové nad Labem o víkendu 27. - 28. července.

A co najdete v tomto čísle? Sdílíme zpětnou vazbu od jedné školy, která se rozhodla podpořit děti v dětském domově Ostrova Naděje a také zkušenost adoptivního rodiče, který se vypravil do Keni navštívit svou podporovanou holčičku... A samozřejmě nechybí

informace k projektu Adopce na dálku a Férovému obchůdku. Děkujeme všem, kteří nás již podporují a budeme moc rádi, když se i vy ostatní rozhodnete podpořit vzdělání jednoho školáka nebo přispějete na vzdělání dětí Ostrova Naděje nákupem dáreků z našeho Férového obchůdku. Podpora vzdělání za to stojí!

**Za Centrum Narovinu
Simona Heřtusová**

simona.hertusova@adopceafrika.cz

16. ročník zdravotního pojištění právě začal

Děkujeme všem adoptivním rodičům, kteří pojistili od června 2024 své děti, studenty a jejich rodinné příslušníky. Celkem je nyní pojistěno 474 dětí a studentů a 26 jejich příbuzných.

Program zdravotního pojištění Centra Narovinu je unikátní v tom, že nespadá pod žádnou ze soukromých pojišťoven, které jsou v Keni velmi drahé, ani pod národní pojišťovnu NHIF. Státní systém je velmi nepřehledný, neustále se mění a mívá časté až pravidelné výpadky. Do NHIF jsou zapojeny pouze některé kliniky a nemocnice, mezi kterými jsou velké rozdíly v kvalitě i ceně. Získat aktuální informace, která klinika je zrovna zapojená a co je zrovna hrazeno, je velmi náročné. Pracujeme

s lidmi z velmi chudých oblastí, rodiče mnohých dětí neprošli ani základní školou, nemají přístup k internetu atd., a tak získat tyto aktuální informace je pro ně téměř nemožné. Kliniky tento neprůhledný systém často zneužívají a stává se, že nemocný si myslí, že jeho ošetření bude hrazeno, ale nakonec zjistí, že hrazeno není a že mu vznikl velký dluh, který nedokáže on ani jeho rodina zaplatit.

V Keni je zdravotní péče velmi drahá a pro rodiny dětí zapojených do programu Adopce na dálku tudíž nedostupná. Stejně tak zaplatit každý měsíc NHIF pojištění pro jednoho či více členů domácnosti je pro ně náročné. Situace je taková, že rodiny k doktorovi nechodí ani s vážnými nemocemi, protože se bojí, že by neměly na zaplacení péče. A nemocnice v Keni odmítají ošetřit i akutní případy, pokud nemají jistotu, že za ošetření bude zapláceno.

Pojištěnci zahrnutí do našeho programu mají hrazenou kompletní preventivní prohlídku, kterou absolvují obvykle během srpna. Na té jsou identifikováni ti, kteří mají nějaký zdravotní problém, a může se jim tak dostat potřebné a adekvátní péče. Speciální péči vyžadují nejen běžné nemoci jako malárie, tyfus, infekce horních cest dýchacích, ale především chronické nemoci jako HIV/AIDS, epilepsie, astma či srpková anémie, která je v Keni poměrně častá. Prohlídka zahrnuje též krevní testy na HIV a následné sledování pozitivního dítěte se zajištěním léků a potřebných informací.

**DĚKUJEME nemocnicím v Havířově a Frýdku-Místku
za darované lékařské přístroje a pomůcky.
Už pomáhají pacientům na klinice Ostrova Naděje v Keni.**

Ambulantní péče, tedy náklady za ošetření u lékaře a léky, je hrazena do výšky 12.000 KES za rok a týká se i vyšetření u zubaře a oči. V případě hospitalizace je letošní maximum stanoveno na 50.000 KES.

Projekt funguje tak, že když pojištěné dítě onemocní, rodič nebo opatrovník nejprve zavolá koordinátorce zdravotního pojištění v Keni, která je dostupná na telefonu 24 hodin denně/ 7 dní v týdnu, a ta obratem poradí, na které zdravotnické zařízení v okolí bydliště se má obrátit, a poradí i to, co má říct, aby byli ošetřeni. Dále pak s nemocnicí řeší finanční záležitosti, protože peníze se posílají přímo tam.

Za uplynulých 15 let fungování programu máme bohaté zkušenosti a víme, jaké kliniky jsou dobré, známe aktuální ceny jednotlivých ošetření. Pohlídáme si, když se některá klinika zhorší. Na klinikách už nás také znají a vědí, že platíme včas a bez problémů (což bohužel u NHIF tak není), takže nemají problém naše pojištěnce ošetřit.

Pro pojištěné děti a jejich příbuzné děláme maximum možného a snažíme se stále přizpůsobovat aktuálním podmínkám a hledat nejvýhodnější řešení. A máme velkou radost za každé vyléčené dítě, kterému zdravotní pojištění pomohlo.

Za uplynulé pojišťovací období bylo průměrně každý měsíc řešeno 42 případů. Naše kolegyně z nairobské kanceláře a koordinátorka projektu zdravotního pojištění - Maren Awuondo Olwa, vzpomíná především na tyto:

Hydrianka Adhiambo (ID 52352) si hrála na stromě a spadla. Zlomila si obě dvě ruce. Zlomenina byla otevřená a velmi kom-

plikovaná, protože na obou rukách měla zlomenou vřetenní i loketní kost. Kdyby nebyla včas provedena náročná operace, tak by mohla o obě ruce přijít. Dívka byla hospitalizovaná po dobu 9 dní a poté chodila na pravidelné kontroly. Obě ruce se jí v pořádku zahojily.

Juliet Achieng Okello (ID 4081) dostudovala certifikační kurz na vysoké škole již v roce 2016 a její adoptivní rodič jí stále podporuje skrze zdravotní pojištění a stejně tak jejího synka, který trpí srpkovou anémií. To je nemoc, kdy červené krvinky změny tvaru z „promáčkých piškotů“ na „protažené srpky“, což má za následek mnoho různých zdravotních komplikací, z nichž mnohé jsou život ohrožující. Když dojde u Julietina synka k srpkové krizi, potřebuje okamžité ošetření, jinak by zemřel. Naštěstí je pojištěn, a dostane tak včas potřebnou péči.

Pokud máte zájem pojistit své „adoptivní“ dítě a nestihli jste to v květnovém termínu, platbu je ještě možné poslat do 28. 7. 2024. Děti pak budou pojištěny od srpna 2024 do konce května 2025. A jak na to? Částku 1500 Kč zašlete na účet: 19-1460510217/0100, v případě rodičů ze Slovenska částku 60 EUR na účet SK13 7500 0000 0040 0105 5909, BIC: CEKOSKBX. Variabilní symbol platby je 6 + ID dítěte.

Ti, kdo by chtěli podpořit náš program zdravotní péče, ale nemají „adoptované“ dítě, mohou koupit dárkový poukaz na lékařské ošetření, který najdete v našem online férovém obchůdku.

Děkujeme Vám, pro děti je to opravdu velmi přínosné.

Lenka Čumpelíková

Podpora vzdělání má smysl!

Rádi bychom vám představili chlapce Chrise Jaydena z Ostrova Naděje, pro kterého hledáme adoptivního rodiče.

Chris Jayden George (52893) je druhorozený v rodině celkem 3 dětí. Jeho otec se živí rybolovem, zatímco matka se stará o domácnost. Rodina má velmi nízký příjem (2540 KSH za měsíc - asi 650 Kč), který sotva pokrývá jejich základní potřeby. Rodina žije ve vlastním čtyřpokojovém domě, vodu mají z jezera, vaří na ohništi a svítí solární energií. Jayden má velmi rád fotbal.

V lednu 2024 nastoupil Chris do 2. třídy základní školy na Rusinga Island, jeho podpora je 2.400 Kč/100 EUR za školní období (7.200 Kč/300 EUR za celý školní rok). Pokud máte zájem chlapce podpořit, kontaktujte koordinátorku Jitku na e-mailu: jitka.balouskova@adopceafrika.cz nebo telefonicky na čísle +420 721 643 832.

Každá pomoc je vítána a může znamenat zlomový moment v životě těchto dětí. Děkujeme za vaši laskavost a podporu.

Hana Jodasová

Klub přátel Adopce

Líbí se vám projekt podpory vzdělání dětí v Keni, ale momentální situace vám nedovoluje adoptovat si na dálku některé z dětí? Přesto byste je rádi finančně podpořili? Podpořte Klub přátel adopce!

Můžete poslat jednorázovou částku, anebo posílat pravidelné či nepravidelné částky během celého roku.

Číslo sbírkového účtu je 107-6829480277/0100, Praha 5. Variabilní symbol Klubu přátel je 800.

Předem děkujeme za podporu vzdělání dětí v Keni.

Trip to Kenya... aneb návštěva podporované holčičky

V květnu 2024 jsme podnikli cestu do Keni - dva tátové od rodin a jejich dva dospívající kluci - s cílem navštívit sponzorovanou holčičku Sitrine žijící na Rusinga ostrově. Náš záměr byl jednoduchý: hodně cestujeme a chtěli jsme předat své cestovatelské zkušenosti našim vlastním dětem a převést je tak do dospělosti.

Na začátku byl dar ke čtyřicátinám kamaráda. Co vybrat k jubileu dlouholetému příteli? Nápad darovat adopci na dálku oslovil okamžitě celou skupinu zoufalých gratulantů, kteří řešili stejné téma. Vybrali jsme tedy holčičku Sitrine v Keni (oslavenek vždycky hovořil o záměru sponzorovat chlapečka v Tibetu), gratulanti se složili a zaplatili první rok s tím, že na oslavenci bude pak úhrada dalších let studia holčičky.

Po šesti letech adopce na dálku, pravidelné korespondence, radování se ze studijních úspěchů sponzorované holčičky, jsme vyrazili, řádně obtěžkáni dary rodině Sitrine a celé komunitě.

Naše cesta nás zavedla na Safari v Masai Maře. Možnost pozorovat zvířata v jejich přirozeném prostředí představoval zážitek, který se jen těžko sděluje. Následovalo setkání s Masaji v jejich vesnici a poznávání jejich stylu života. Kluci se naučili rozdělávat oheň jen za pomoci tření dřívků dlaněmi, my dospělí jsme pak byli přijati u náčelníka vesnice.

Na Viktoriině jezeře na Rusinga ostrově jsme strávili tři dny, během kterých jsme si prohlédli školu a nemocnici. S údivem jsme sledovali unikátní rybaření na jezeře, kterého se účastnila velká část místní komunity. Podnikli jsme výlet v typické loďce na Netopyří ostrovy, kde jsme pozorovali volavky a obrovské ještěry, kteří snad mohli být předobrazem Čapkovy Války s mloky. Vyšplhali jsme v doprovodu mladého průvodce na nejvyšší vrchol ostrova, půjčili si motorky a během dvou hodin objeli celý ostrov dokola.

Vzhledem k tomu, že jsme projížděli Keňou právě v období ustupujících nebyvalých záplav, bylo cestování mnohem dobrodružnější. Řada cest byla nesjízdných a objízdné trasy nás tak zavedly do oblastí, kam běžný cestovatel zřídka kdy zabloudí, např. na čajové plantáže v horách severně od Jebilatu... Odvrácenou tvář záplav pak bylo opatření vlády, které pozastavilo veškerou výuku ve školách. Nemohli jsme se tak zapojit do vyučování a posoudit samotnou výuku a museli jsme spokojit s prohlídkou školy a souvisejících provozů (jídlna, kuchyň,

knihovna, počítačová laboratoř, sirotčinec, školka, rybářská farma...). Na kluky silně zapůsobila i prohlídka nemocnice soustředící s areálem školy, sklad léků na HIV, pár vět prohozených s malarickými pacienty.

Jako překvapení pro kluky jsme na závěr pobytu zorganizovali prohlídku největšího afrického slumu Kibera v Nairobi. Tato záverečná prohlídka asi nejvíce zasloumala s hodnotovým žebříčkem našich dospívajících kluků.

Velmi silným poznáním pro nás bylo, jak systematická práce Centra Narovinu se odráží v životě komunity lidí na ostrově Rusinga, jak místní hovoří s respektem o vzdělání a zdravotní péči, které se místním dětem dostává právě od této organizace, a jak se místní obyvatelé přátelsky chovají k nám turistům. Jejich volání „Jambo-Jambo“ nám zní stále v uších...

Centrum Narovinu nám pomohlo s organizací celého dobrodružství: od tony rad a doporučení (díky Dano), přes samotnou péči o nás Evropany na Rusinga (Jack), organizaci výletů (Joash) a doprovod na letiště v Kisumu, přes přátelské přivítání a zajištění ubytování v Nairobi (John + Peter) až po samotnou prohlídku Kibery (Ben). Péče jako v bavlnce!

Centrum Narovinu, skláníme se před dílem, které jste vytvořili!

Marek Hřebíček a Petr Němec

Základní škola U OBORY pomáhá

V hodinách občanky jsme už od února pracovali na přípravě sbírky pro školu v Keni. Tvořili projekty, nástěnky, projížďeli kroniky, hledali informace, psali dopisy a kreslili obrázky. Připravili pozdrav pro školu v Keni, která nám ho také poslala. Sběrka byla zaměřena na školní a výtvarné potřeby. Vybralo se jich opravdu hodně a teď už míří do Keni. Tato sbírka probíhala v rámci 90. výročí naší školy. Současně jste si mohli zakoupit kávu, čaj, náramky a jiné drobnosti z Keni. Vybralo se neuvěřitelných 15 963

Kč, které jdou do Keni, aby tam mohly děti chodit do školy. Všem, co přispěli, ať už finančně nebo pomocí výtvarných pomůcek, moc děkujeme!

Hanička Bolková, žákyně 9. třídy ZŠ U Obory

Férový obchůdek Centra Narovinu

Proč?

Férový obchůdek funguje již od konce roku 2015 jako vedlejší ekonomická činnost a velká podpora našich projektů v Keni tak, aby naše aktivity nebyly závislé pouze na dárcích a adoptivních rodičích. Celý 100% výdělek odesíláme na projekt Ostrova Naděje. Díky obchůdku podporujeme rovněž drobné keňské podnikatele, kteří zboží vyrábí.

Kde prodáváme?

Všude, kde je to možné. Rádi jezdíme na různé trhy, festivaly a jarmarky. Na těchto akcích jsme utržili téměř 36%. Ve spřízněných školách, kde je obchůdek součástí projektových programů Afrika, nebo na školách, prodávajících zboží samostatně v komisioním prodeji v rámci školních akcí, jsme utržili necelých 20%.

Oblíbené byly také prodeje mastkových srdíček a zvířátek v kavárnách, ve kterých nabízíme zboží 2x ročně a prodeje činí 5% tržeb.

Přibližně 13% jsme prodali přes e-shop. Vyřídili jsme 95 objednávek a těšíme se na další!

Kdy prodáváme?

Nejvíce zboží se tradičně prodává před Vánoci, vloni jsme přibližně 59% utržili během listopadu a prosince. Je ale samozřejmě možné nakupovat celoročně, a pokud zrovna nejsou v plánu žádné akce, můžete kdykoliv využít e-shop nebo se zajít za námi podívat a nakoupit v našich kancelářích v Oldřichově ulici č. 21 v Praze Nuslích.

Co prodáváme?

Evergreenem našeho obchůdku je mastkové zboží – zejména zvířátka. Nejvíce jsme prodali slonů – 580 ks. Máme radost, že vám stále chutná i keňská káva a čaj, vloni jsme prodali cca 103 kg kávy a 38 kg čaje.

Za kolik?

V roce 2023 vzrostly tržby našeho férového obchůdku o 33% na 570 tis. CZK.

Věříme, že vám a vašim blízkým všechny u nás nakoupené dárečky udělaly radost, dětem na Rusinga určitě!

Petra Augustová

